

โครงสร้างจุลภาคและคุณสมบัติทางกลของชิ้นงานโลหะพง เหล็กกล้าไร้สนิม 630 ฉีดขึ้นรูปที่ผลิตจากเม็ดผงที่นำกลับมาใช้ใหม่

Microstructure and Mechanical Properties of Powder Metal-Injection-Molding Specimens of Stainless Steel 630 Produced from Recycled Feedstock

ศุภชัย สุรพันธ์ วราภิ橘 ลิขิตอิ่งวรา ภัทรพร รุ่งเกียรตินาริน
ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คลองหลวง ปทุมธานี 12120
อัญชลี มโนนุกุล
ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ คลองหลวง ปทุมธานี 12120

บทคัดย่อ

ในงานวิจัยนี้ได้ทำการทดสอบโครงสร้างจุลภาค คุณสมบัติทางฟิสิกส์และคุณสมบัติทางกลของชิ้นงานโลหะพงเหล็กกล้าไร้สนิม 630 ฉีดขึ้นรูปที่ผลิตจากเม็ดผงสมาระห่วงเม็ดผงเม็ดผงใหม่และเม็ดผงที่นำกลับมาใช้ใหม่ ที่อัตราส่วนของเม็ดผงที่นำกลับมาใช้ใหม่ 0, 25, 50, 75 และ 100 เปอร์เซ็นต์ คุณสมบัติที่ทำการทดสอบได้แก่ ขนาดและความหนาแน่นของชิ้นงานก่อนและหลังการเผาชิ้นเทอร์ ความแข็งแรง ความแข็ง และ โครงสร้างจุลภาค เพื่อศึกษาหาอัตราส่วนที่เหมาะสมในการผสมระหว่างเม็ดผงใหม่และเม็ดผงที่นำกลับมาใช้ใหม่ ผลกระทบของคลองพงว่างนาคของชิ้นงานก่อนการเผาในแต่ละอัตราส่วนจะมีขนาดเท่ากัน แต่ชิ้นงานหลังการเผาจะมีขนาดของชิ้นงานแปรผันตามอัตราส่วนผสมของเม็ดผงที่นำกลับมาใช้ใหม่ ความหนาแน่นของชิ้นงานก่อนการเผาแปรผันตามอัตราส่วนผสมของเม็ดผงที่นำกลับมาใช้ใหม่ และความหนาแน่นของชิ้นงานหลังการเผาในแต่ละอัตราส่วนมีค่าใกล้เคียงกัน และมีค่าใกล้เคียงกับความหนาแน่นของชิ้นงานที่ผลิตจากเม็ดผงใหม่ทั้งหมด การเพิ่มอัตราส่วนของเม็ดผงที่นำกลับมาใช้ใหม่ ไม่ส่งผลต่อค่าความแข็งและค่าแรงดึงของชิ้นงานโครงสร้างจุลภาคของชิ้นงานแต่ละอัตราส่วนของเม็ดผงที่นำกลับมาใช้ใหม่ไม่ถักณะไม่แตกต่างกัน และมีลักษณะเหมือนกับโครงสร้างจุลภาคของชิ้นงานที่ใช้เม็ดผงใหม่ทั้งหมด แสดงให้เห็นว่า เม็ดผงที่นำกลับมาใช้ใหม่สามารถนำมาใช้ในกระบวนการฉีดขึ้นรูปโลหะพงได้โดยไม่มีผลต่อกุณสมบัติทางกลและโครงสร้างจุลภาคของชิ้นงาน

คำสำคัญ : การฉีดขึ้นรูปโลหะพง การเผาชิ้นเทอร์ เม็ดผงใหม่ และ เม็ดผงที่นำกลับมาใช้ใหม่

Abstract

In this research, microstructure, physical and mechanical properties have been performed on the specimens of powder metal injection molding of stainless steel 630, which were produced from the mixing feedstock between virgin feedstock and recycle feedstock at the ratio of recycle feedstock of 0, 25, 50, 75 and 100 percent. The properties of specimens before and after sintering that were investigated to determine the effect of the mixing portion of recycled feedstock on mechanical properties are size, density, tensile strength, hardness and microstructures. The experimental

results showed that the sizes of specimens before sintering were almost constant for all mixing ratios, but the sizes of specimens after sintering varied with the mixing ratios of the recycle feedstock. The densities of specimens before sintering varied with the mixing ratios of the recycle feedstock, and the densities of specimens after sintering were almost constant for all mixing ratios and were almost similar to the density of pure virgin feedstock. Increasing the recycle feedstock ratios did not affect the hardness and tensile strength values of specimens. The microstructures of specimens for all ratios of recycle feedstock were not different and quite similar to the microstructures of specimens produced from virgin feedstock. It was obvious that the recycle feedstock could be used in the powder metal injection molding process without any effect on the mechanical properties and microstructures of specimens.

Keywords: powder metal injection molding, sintering, virgin feedstock and recycled feedstock

1. คำนำ

กระบวนการผลิตชิ้นรูปโลหะพง (Metal Injection Molding, MIM) เป็นวิธีการขึ้นรูปบริบูรณ์งานที่พัฒนาจากกระบวนการผลิตพลาสติก โดยการฉีดเม็ดเม็ดผสม (Mixed feedstock) ซึ่งมีส่วนผสมของผงโลหะและพลาสติกเข้าไปในแม่พิมพ์ ลักษณะเด่นของการฉีดชิ้นรูปโลหะพง คือ สามารถผลิตชิ้นงานโลหะที่มีขนาดเล็กและรูปร่างซับซ้อนได้ อีกทั้งมีศักยภาพที่สูงขึ้นอย่างมากจากการจะเป็นการเพิ่มความสามารถในการผลิตชิ้นงานแล้ว ยังเป็นการลดต้นทุนให้กับกระบวนการผลิตอีกด้วย จากข้อดีเหล่านี้ทำให้กระบวนการผลิตชิ้นรูปโลหะพงมีความได้เปรียบทางเศรษฐกิจมากกว่ากระบวนการขึ้นรูปอื่นๆ และยังเป็นที่ได้รับความสนใจจากภาคอุตสาหกรรมมากรามา เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์เครื่องมือการแพทย์ เป็นต้น

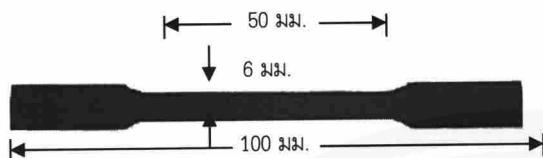
อย่างไรก็ตามในขั้นตอนการฉีดชิ้นรูป จะมีวัสดุส่วนที่เหลือทิ้งเกิดขึ้น ซึ่งเป็นส่วนของแบบสำหรับการฉีดชิ้นรูป เช่น รูน้ำ (sprue) และทางเข้า (gate) อีกทั้งยังมีชิ้นงานฉีดที่เกิดขึ้นกพร่อง ชิ้นส่วนเหล่านี้ไม่สามารถนำไปใช้ได้ แต่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ โดยการนำไปบดให้มีขนาดที่เหมาะสมสำหรับการใช้ฉีดอีกครั้ง เรียกว่า เม็ดเม็ดนำกลับมาใช้ใหม่ (recycled feedstock) ทำให้สามารถลดต้นทุนวัสดุดิบในกระบวนการผลิตได้

งานวิจัยนี้ทำการศึกษาคุณสมบัติทางกลและโครงสร้างชุลภาครองชิ้นงานโลหะพงเหล็กกล้าไวรัสเซนิ่มเกรด 630 ฉีดชิ้นรูปที่ผลิตจากการผสมระหว่างเม็ดเม็ดใหม่ (virgin feedstock) และเม็ดเม็ดนำกลับมาใช้ใหม่ (recycled feedstock) ที่สัดส่วนต่างๆ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลของส่วนผสมเม็ดเม็ดที่นำกลับมาใช้ใหม่ต่อคุณสมบัติทางกลของชิ้นงาน ผลที่ได้จากการวิจัยนี้ จะสามารถช่วยลดต้นทุนในกระบวนการผลิตได้ และเป็นการพัฒนากระบวนการผลิตชิ้นรูปโลหะพงขึ้นไปได้อีกขั้นหนึ่ง งานวิจัยนี้ได้รับความร่วมมือจากศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ ในการทดลองผลิตชิ้นงานโลหะพงฉีดชิ้นรูป และทดสอบคุณสมบัติต่างๆ ของชิ้นงาน

2. วิธีการทดลอง

ทำการเตรียมเม็ดเม็ดผงโลหะที่จะใช้ในการทดลอง โดยการบดชิ้นส่วนที่ไม่ใช้งานแล้ว ได้แก่ ทางวิ่ง (runner), รูน้ำ (sprue) และชิ้นงานกพร่อง แล้วนำมาผสมกับเม็ดเม็ดใหม่ในอัตราส่วน 25%, 50%, 75% และ 100% โดยทำการผสมอัตราส่วนละ 5 กิโลกรัม และทำการฉีดชิ้นงานจำนวนอัตราส่วนละ 30 ชิ้นเพื่อนำมาใช้ในการทดลองชิ้นงานมีขนาดความยาวทั้งหมด 100 มม. ความยาวช่วงการขีดตัว 50 มม. ความกว้างและความหนาช่วงการขีดตัว 6

และ 3 มม. ตามลำดับ รูปร่างและขนาดของชิ้นงานดังแสดงในรูปที่ 1

รูปที่ 1 ขนาดและรูปร่างของชิ้นทดสอบแรงดึงแบบแผ่น

ทำการเผาชิ้นงานในเตาที่ควบคุมบรรยายกาศด้วยก๊าซอะร์กอน โดยการเพิ่มอุณหภูมิอย่างช้าๆ เพื่อไม่ตัวประสานออกจากชิ้นงาน และทำการเผาที่อุณหภูมิ 1325 องศาเซลเซียส ใช้วงล 26 ชั่วโมง เพื่อให้เกิดความแข็งแรง

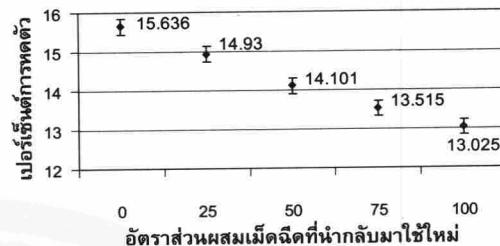
คุณสมบัติของชิ้นงานที่ทำการทดสอบ ได้แก่ ขนาดและความหนาแน่นของชิ้นงานก่อนและหลังการเผาชิ้นเทอร์ โครงสร้างชุลภาคของชิ้นงานทดสอบ การทดสอบแรงดึง และการทดสอบความแข็ง ซึ่งค่าที่ได้ทั้งหมดนี้จะนำมาทำการวิเคราะห์และเปรียบเทียบกับชิ้นงานที่ได้จากการใช้มีเดนิดใหม่ทั้งหมด

3. ผลการทดลองและอภิปรายผล

3.1 ขนาดของชิ้นงานก่อนและหลังการเผา

ทำการวัดขนาดของชิ้นงานก่อนการเผา และหลังการเผา จำนวนอัตราส่วนละ 15 ชิ้น นำค่าทั้งสองมาคำนวณหาอัตราการหดตัวหลังการเผา (Shrinkage)

ผลจากการวัดขนาดของชิ้นงานพบว่า ชิ้นงานก่อนการเผาในแต่ละอัตราส่วนผสมจะมีขนาดเท่ากัน แต่ชิ้นงานหลังการเผาจะมีขนาดของชิ้นงานแปรผันตามอัตราส่วนผสมของมีเดนิดที่นำกลับมาใช้ใหม่ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือมีอัตราการหดตัวที่น้อยลง ดังแสดงในรูปที่ 2

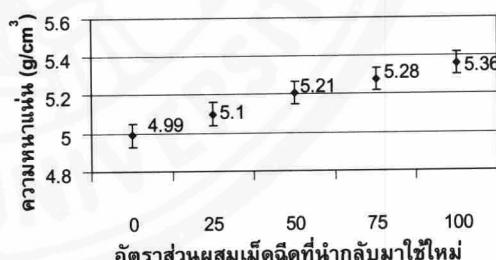

รูปที่ 2 แสดงอัตราการหดตัวของชิ้นงานที่ได้ จากการใช้มีเดนิดใหม่และที่สมมูลเม็ดเด็ดที่นำกลับมาใช้ใหม่

3.2 ความหนาแน่น

ทำการทดลองหาค่าความหนาแน่นโดยใช้หลักการของอะร์กมีดิส นำชิ้นงานอัตราส่วนละ 15 ชิ้นมาหาความหนาแน่น ผลจากการทดลองแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ความหนาแน่นของชิ้นงานก่อนการเผาและหลังการเผา

ความหนาแน่นของชิ้นงานก่อนการเผาจะประพันตามอัตราส่วนสมมูลเม็ดเด็ดที่นำกลับมาใช้ใหม่ แสดงได้ดังรูปที่ 3 และความหนาแน่นชิ้นงานหลังการเผาในแต่ละอัตราส่วนมีค่าใกล้เคียงกันมาก และมีค่าใกล้เคียงกับความหนาแน่นของชิ้นงานที่ได้จากการใช้มีเดนิดใหม่ทั้งหมดซึ่งมีค่าเท่ากัน 7.5 กรัม/ลบ.ซม.

รูปที่ 3 แสดงความหนาแน่นก่อนการเผาของชิ้นงานที่ได้จากการใช้มีเดนิดใหม่และที่สมมูลเม็ดเด็ดที่นำกลับมาใช้ใหม่

จากการทดลองเห็นได้ว่า การใช้มีดชีดที่นำกลั่นมาใช้ใหม่ในอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลต่อความหนาแน่นก่อนการเผาของชิ้นงานมีค่ามากขึ้นด้วย แต่ความหนาแน่นของชิ้นงานหลังการเผามีค่าประมาณใกล้เคียงกัน สำหรับทุก ๆ อัตราส่วนผสมของเม็ดชีดที่นำกลั่นมาใช้ใหม่ อย่างไรก็ตามความหนาแน่นก่อนการเผาของชิ้นงานไม่ได้ถูกนำมาใช้งานจริงในกระบวนการ

3.3 ความแข็งของชิ้นงาน

ทำการสุ่มชิ้นงานมาทดสอบอัตราส่วนละ 3 ชิ้น ทำการวัดความแข็งด้วยวิธี Rockwell scale C โดยวัด 5 จุดต่อ 1 ชิ้นงาน ผลการวัดค่าความแข็งของชิ้นงานหลังการเผามีค่าใกล้เคียงกัน ดังแสดงในตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าการเพิ่มอัตราส่วนของเม็ดชีดที่นำกลั่นมาใช้ใหม่ ไม่ส่งผลต่อความแข็งของชิ้นงาน

3.4 ค่าแรงดึงของชิ้นงาน

ทำการทดสอบแรงดึงของชิ้นงานโดยการสุ่มชิ้นงานอัตราส่วนละ 5 ชิ้น ผลจากการทดสอบแรงดึงปรากฏว่า ชิ้นงานแต่ละอัตราส่วนผสมมีค่าที่ได้ใกล้เคียงกันทุกอัตราส่วน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 1 แสดงค่าความแข็งของชิ้นงานที่มีส่วนผสมของเม็ดชีดนำกลั่นมาใช้ใหม่ที่อัตราส่วน 0, 25, 50, 75 และ 100%

ส่วนผสมเม็ดชีดนำกลั่นมาใช้ใหม่	ความแข็ง (HRC)
0%	27.14
25%	27.67
50%	27.67
75%	27.13
100%	27.13

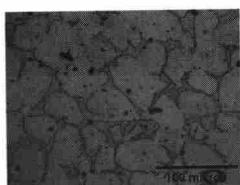
ตารางที่ 2 แสดงค่าแรงดึงของชิ้นงานที่มีส่วนผสมของเม็ดชีดนำกลั่นมาใช้ใหม่ที่อัตราส่วน 0, 25, 50, 75 และ 100%

ส่วนผสม เม็ดชีดนำกลั่นมาใช้ใหม่ (%)	อัตราการขีดตัว (%)	โมดูลัสความยืดหยุ่น (GPa)	ความแข็งแรงสูงสุด (MPa)
0%	6.91	138.92	901.29
25%	6.69	124.35	918.79
50%	6.97	125.47	908.60
75%	7.08	130.91	930.36
100%	6.85	130.93	927.31

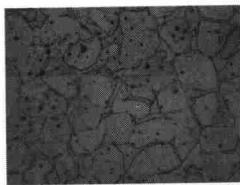
จากการทดลองแสดงให้เห็นว่า การเพิ่มอัตราส่วนของเม็ดชีดที่นำกลั่นมาใช้ใหม่ ไม่ส่งผลต่อค่าคุณสมบัติแรงดึงของชิ้นงาน

3.5 โครงสร้างจุลภาค

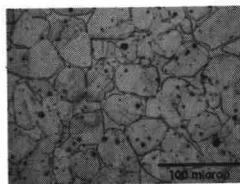
โครงสร้างจุลภาคของชิ้นงานของแต่ละอัตราส่วนของเม็ดชีดที่นำกลั่นมาใช้ใหม่มีลักษณะไม่แตกต่างกัน และมีลักษณะเหมือนกับชิ้นงานที่ใช้เม็ดชีดใหม่ทั้งหมด ในรูปที่ 4 แสดง เปรียบเทียบโครงสร้างจุลภาคชิ้นงานที่มีส่วนผสมของเม็ดชีดที่นำกลั่นมาใช้ใหม่ในอัตราส่วน 0, 25, 50, 75 และ 100 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งมีลักษณะโครงสร้างจุลภาคและขนาดเกรนที่เหมือนกัน มีผลทำให้คุณสมบัติทางกลของชิ้นงานที่มีส่วนผสมทั้ง 5 ชนิด ไม่แตกต่างกัน

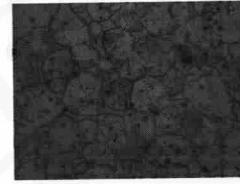
(ก)

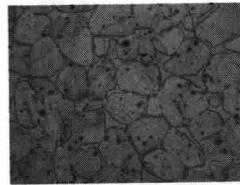
(ก)

(ก)

(ก)

(ก)

รูปที่ 4 โครงสร้างจุลภาคของชิ้นงานที่มีส่วนผสมเม็ดผง
นำกลับมาใช้ใหม่ (ก) 0% (ข) 25% (ค) 50% (ง)
75% (จ) 100%

4. สรุปผลการทดลอง

จากการทดลองแสดงให้เห็นว่าคุณสมบัติทางกลของชิ้นงาน ได้แก่ ความหนาแน่น ความแข็ง และ แรงดึงของชิ้นงาน มีค่าใกล้เคียงกับค่าที่ได้จากการใช้เม็ดผงใหม่ ทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าการนำเม็ดผงที่ผ่านการรีไซเคิลมาแล้ว 1 ครั้งมาใช้ใหม่นี้ไม่ส่งผลต่อค่าคุณสมบัติของชิ้นงานที่ได้

แต่อย่างไรก็ตามขนาดของชิ้นงานที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามอัตราส่วนผสมของเม็ดผงที่นำกลับมาใช้ใหม่ กล่าวคือ เมื่อทำการผสมเม็ดผงที่นำกลับมาใช้ใหม่ลงไว้ในปริมาณที่มากขึ้น ก็จะส่งผลให้ชิ้นงานมีอัตราการ

ลดตัวหลังการเผาอ้อยลง ซึ่งก็คือมีขนาดใหญ่กว่าชิ้นงานที่ใช้เม็ดผงที่ไม่ได้ผสมเม็ดผงที่นำกลับมาใช้ใหม่

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าการนำเอาเม็ดผงที่ผ่านการใช้งานมาแล้ว 1 ครั้ง นำกลับมาใช้ใหม่ เป็นวัสดุดินสำหรับกระบวนการรีไซเคิลชิ้นรูป สามารถกระทำได้โดยชิ้นงานมีคุณสมบัติทางกลไม่ต่างไปจากการใช้เม็ดผงใหม่ในการขึ้นรูปชิ้นงาน แต่จะมีขนาดของชิ้นงานหลังการเผาเปลี่ยนแปลง คือ มีขนาดใหญ่ขึ้นตามอัตราส่วนของเม็ดผงที่นำกลับมาใช้ใหม่ที่ทำการผสมลงไป ดังนั้นอัตราส่วนที่เหมาะสมของการใช้เม็ดผงที่นำกลับมาใช้ใหม่นี้ จะขึ้นอยู่กับค่าความถ่วงหรือความคลาดเคลื่อนของขนาดที่สามารถยอมรับได้ของชิ้นงานนั้นๆ

5. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยฝ่ายอุดสาหกรรม รวมทั้งให้โอกาสในการแสดงผลงานวิจัยแก่บุคคลภายนอกที่สนใจและ ได้รับความร่วมมือจากบริษัท พี พี อิเม ซี (ประเทศไทย) จำกัด ที่ให้โอกาสผู้จัดทำได้เข้าไปศึกษากระบวนการผลิตภายในโรงงาน ความเห็นในรายงานผลการวิจัยเป็นของผู้วิจัย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป

6. บรรณานุกรม

- [1] ASM HANDBOOK, volume 7, Powder Metal Technologies and Applications, Metal Park, 1998.
- [2] F. Christien, R.Le Gall, G. Saindrenan, Phosphorus grain boundary segregation in steel 17-4PH, Scripta Materialia 48 (2003) 301-306.
- [3] Hwan-Jin Sung, Tae Kwon Ha, Sangho Ahn, Young Won Chang, Powder injection molding of a 17-4PH stainless steel and the effect of sintering temperature on its microstructure and mechanical properties,

Journal of Materials Processing Technology 130-131

(2002) 321-327

- [4] N.H. Loh, R.M. German, Statistical analysis of shrinkage variation for powder injection molding, Journal of Materials Processing Technology 59 (1996) 278-284